



Västra Nygatan 58

Västra Nygatan på Norrby alldeles intill Järnvägen som gick mellan Borås och Göteborg, Nummer 58 byggdes år 1905 av snickaren Klas Johansson, ägare var Hulda Victoria Andersson född 1887 och var gift med lagerarbetaren Ragnar Andersson född 1881. Bakomhuset ligger Skogsbacken som också var bebyggd och än i dag finns det spår av husgrunder, trappport och ett gammalt järnstaket. Just stadsdelen Norrby tilltalar mig mycket med den gamla bebyggelsen som en gång var här och som tyvärr har försvunnit, jag vet inte varför att just denna stadsdel är så intressant. Jag efterlyser dina gamla bilder på gamla Norrbygårde även bilder inne husen om ni har, skicka gärna ett mail till mig.



Foto Glenn Murberg 20130307

Här är en bild på hur det såg ut ungefär 100 år senare, denna bild fotograferade jag den 7 mars 2013 och de gamla husen är borta i dag liksom på Skogsbacken. På 1920-talet uppfördes även en kvartersbebyggelse som hade formen av så kallad storkvarter. Dessa fungerade i viss mån som länkar till den glesare trädgårdsstads- och utomplanbebyggelse, som hade tillkommit som en ny årsring runt staden. I Borås har två av de mest utmärkande storgårdskvarteren rivits och det var kvarter Järnbäraren på Norrby, rivet på 1960-talet och kvarter Ulysses på Fabriksgatan som revs på 1970-talet i samband med byggandet av stadsmotorvägen. Bevarande är kvarter Timmermannen utmed Alingsåsvägen och Kvarter Byggmästaren vid Västra Nygatan båda på Norrby samt Kvarter Mården vid Stenbocksgatan.

Bostadsnöden i landet förvärrades ytterligare under andra världskriget och flera kommuner runt om i Sverige började planera för att starta bostadsföretag. Vid den här tiden började också kooperativa bostadsföretag att bildas i Sverige. Bostadskrisen under perioden 1917-1923 blev en vändpunkt för bostadsbyggandet i Sverige när kommuner och kooperativa bostadsrättsföreningar visade hur man kunde bygga bättre bostadsmiljöer för dem med låga inkomster.



Här ser vi huset ifrån sidan och troligen är de boende som står och poserar utanför huset, bilden är ifrån 1915.

Den statliga utredningen "praktiska och hygieniska bostäder" från 1921 blev något av en handbok för hur små men bra lägenheter kunde utformas och planeras inom ramen för den ansträngda ekonomi som gällde. Lägenheter om ett rum och kök var den bostadsstorlek som ansågs realistisk för en normal arbetarfamilj. Avgörande för hur bostaden upplevdes var även att miljön runt husen blev tilltalande. Genomgående lägenheter och stora luftiga gårdar blev ett mål. För att fylla behovet av smålägenheter, särskilt enrum, bildades 1924 AB Bostäder där staden tecknade 75 % av aktierna medan 25 % tecknades av privatpersoner.

Företagets två första projekt blev kv Byggmästaren på Norrby, där de tre husen innehöll totalt 82 lägenheter, varav 26 om två rum och kök och 56 om ett rum och kök, samt kv Mården på Nedre Norrmalm med fyra hus om sammanlagt 84 lägenheter. Husen byggdes i trä, utvändigt reveterade. De hade kakelugnar som uppvärmning. AB Bostäders områden blev lyckade med en enkel och vårdad arkitektur samt med en genomarbetad miljö runt husen. De ursprungliga kvaliteterna gör att de än idag utgör attraktiva och fungerande bostadsområden i staden. Men antalet lägenheter förslog inte långt när det gällde att lösa de enorma problem, som ännu under 1920-talet fanns med arbetarnas svåra bostadsförhållanden.